

Bijlage 6 Veelgestelde vragen beantwoorden aan jongeren, ouders en scholen

Hoe werken vaccins?

Zodra een ziektekiem in ons lichaam komt, reageert ons afweersysteem hierop. Is het de eerste keer dat ons lichaam met deze kiem te maken heeft, dan kan het even duren (uren tot dagen) voor de afweer goed op gang is. De kiem krijgt daardoor de kans zich te vermenigvuldigen in ons lichaam en dit kan ons ziek maken.

In een vaccin zitten ook ziektekiemen, maar deze zijn onschadelijk gemaakt. Ze kunnen de ziekte niet meer veroorzaken. Maar ze zorgen er wel voor dat we afweerstoffen maken tegen die ziektekiemen. Komt ons lichaam later in contact met deze ziektekiemen, dan worden deze door het afweersysteem herkend en treedt de afweer onmiddellijk in werking. De kiemen kunnen zich hierdoor niet vermenigvuldigen en zo maken ze ons niet meer ziek. Om die bescherming te behouden, moeten sommige vaccins na een aantal jaren herhaald worden.

Is vaccineren onnatuurlijk?

Bij vaccinatie maakt men gebruik van de natuurlijke afweer van het lichaam tegen ziektekiemen. Het afweersysteem reageert op dezelfde manier op het vaccin als op de natuurlijke ziektekiem, met dit verschil dat een vaccin de ziekte zelf niet veroorzaakt.

Wat men 'onnatuurlijk' zou kunnen noemen, is het tijdstip van de vaccinatie. Men wacht niet tot het lichaam toevallig met de kiem in contact komt. Men kiest voor een contact op het meest gunstige moment.

Raakt het afweersysteem uitgeput door de vele vaccinaties?

Neen. Het afweersysteem beschermt al voor de geboorte tegen ziektekiemen. Het aantal ziektekiemen waarop het afweersysteem in een mensenleven reageert, is ontelbaar. Op gelijk welk ogenblik kan het lichaam tot 100 miljoen verschillende soorten antistoffen produceren om het lichaam te beschermen. Vaccinatie betekent dus maar een kleine last voor het afweersysteem, zelfs als verschillende ziektekiemen in één vaccin gecombineerd worden.

Is vaccineren nog nodig tegen een ziekte die in ons land niet meer voorkomt?

Ziekten zoals kroep, kinkhoest, klem en kinderverlamming, komen dankzij de vaccinatie in België nog maar zelden voor. Daardoor vergeten we bijna dat ze vroeger veel leed veroorzaakten. Toch is het nog altijd belangrijk dat bijna alle kinderen worden gevaccineerd. In landen waar niet of onvoldoende wordt gevaccineerd, blijven deze ziekten veel slachtoffers eisen. Ziektekiemen kunnen vanuit het buitenland in ons land komen. Alleen als een ziekte wereldwijd is uitgeroeid, is vaccinatie tegen die ziekte niet meer nodig. Tot nu toe is dit alleen gelukt met pokken.

Er is nog een tweede reden om met vaccineren door te gaan. Door ons te vaccineren beschermen we niet enkel onszelf, maar ook de (meest kwetsbare) mensen om ons heen. Als veel personen zijn ingeënt, krijgt een ziektekiem maar weinig kans om van de ene persoon op de andere over te gaan. Zo worden ook pasgeboren baby's, en personen die door een bepaalde ziekte niet kunnen worden ingeënt, beschermd.

Waar wordt de prik gegeven?

Bij kinderen ouder dan 1 jaar worden vaccins doorgaans in de bovenarm toegediend. Bij kinderen jonger dan 1 jaar worden vaccins doorgaans in de dij toegediend.

Klopt het dat ik een 'appelflauwte' kan hebben bij een inenting?

Inderdaad, tijdens of kort na de inenting is er een kleine kans dat je flauwvalt. Hoe je lichaam zal reageren, weet je natuurlijk niet vooraf. Daarom moet je steeds zitten (of liggen) tijdens een inenting en ook nog gedurende een kwartiertje erna. Zo is de kans heel klein dat je je bezeert als je dan toch flauwvalt. Meestal voel je je vooraf wat duizelig, als je dan gaat liggen, gaat de flauwte doorgaans snel over. Na de inenting is het daarom ook belangrijk dat je in gezelschap bent.

Kan ik last hebben na de inenting?

Vaccins kunnen altijd bijwerkingen veroorzaken, maar de kans dat een vaccin een ernstige bijwerking veroorzaakt, is uitzonderlijk klein.

De plaats van de prik kan wat pijn doen. Vaak merk je dat de arm een beetje zwelt, rood ziet en stijf aanvoelt. Soms heb je ook geen trek in eten, heb je lichte koorts, voel je je wat onwel of heb je hoofdpijn. Dit is allemaal normaal en verdwijnt vanzelf na een paar dagen.

Na de prik in het eerste leerjaar komt het wel eens voor dat de hele bovenarm rood en gezwollen is. Dit verdwijnt na maximum 5 dagen.

Bij de prik tegen mazelen, bof en rodehond komen de ongemakken pas 5 tot 12 dagen na de vaccinatie. Soms kan je dan ook een lichte huiduitslag hebben of pijn in je gewrichten (schouders, handen, knieën, heupen,..).

Na de prik tegen baarmoederhalskanker kun je last krijgen van je buik (pijn, braken, diarree) of van jeuk en rode huid.

De meeste klachten zijn mild en gaan vanzelf weg. Heb je toch meer klachten of duurt alles wat te lang, aarzel dan niet om naar je huisarts te gaan.

Welke last kan mijn kind ondervinden van de inenting?

Een vaccin kan, zoals elk geneesmiddel, bijwerkingen veroorzaken. De kans dat een vaccin een ernstige bijwerking veroorzaakt, is uitzonderlijk klein.

Tijdens of kort na de vaccinatie bestaat er een kleine kans dat uw kind flauwvalt. Dit komt voornamelijk voor bij tieners. Gaan zitten of liggen gedurende 15 minuten na de vaccinatie, kan flauwvallen en verwondingen door het flauwvallen helpen voorkomen.

Na de inenting kan uw kind last hebben van:

- een rode zwelling op de plaats van de inenting, die soms de hele bovenarm kan omvatten;
- een pijnlijke, gevoelige plek op de plaats van de inenting;
- een griepig gevoel en lichte koorts;

- braken, diarree en buikpijn;
- gewrichtspijn;
- jeuk, rode huiduitslag.

Deze reacties zijn volkomen normaal en verdwijnen meestal na een paar dagen. Een zwelling van de hele bovenarm verdwijnt soms pas na 5 dagen. Tot 5 tot 12 dagen na de inenting tegen mazelen-bof-rodehond kunnen algemene reacties voorkomen zoals koorts, hoofdpijn, gewrichtspijn en huiduitslag.

Neem contact op met uw huisarts als de klachten langer aanhouden of ernstiger zijn.

Wat kan ik doen als mijn arm gezwollen of erg pijnlijk is na een vaccinatie?

Leg liever geen natte doeken of ijskompresen op de plaats van de prik. Dat kan zelfs extra last geven. Neem bij pijn eventueel een pijnstiller op basis van paracetamol. Lees altijd de bijsluiter.

Wat kan ik doen als de arm van mijn kind gezwollen of erg pijnlijk is na een vaccinatie?

Leg liever geen natte doeken of ijskompresen op de plaats van de prik. Dat kan zelfs extra klachten veroorzaken. Geef bij pijn eventueel een pijnstiller op basis van paracetamol. Lees altijd de bijsluiter.

Kunnen ernstige reacties voorkomen na vaccinatie?

Een vaccin kan, zoals elk geneesmiddel, bijwerkingen veroorzaken. De kans dat een vaccin een ernstige bijwerking veroorzaakt, is uitzonderlijk klein. Het risico op ernstige bijwerkingen is veel groter bij het doormaken van de ziekte waartegen ingeënt wordt dan na de vaccinatie.

De productie van vaccins is goed onderzocht en wordt streng gecontroleerd. De arts of apotheker kan vermoedelijke bijwerkingen melden bij het FAGG, het federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsmiddelen. Bijwerkingen worden daar geregistreerd en verder onderzocht.

Ernstige bijwerkingen na toediening van sommige van de vaccins die door het CLB worden aangeboden, zijn:

- ernstige allergische reactie (zeer zelden);
- hoge koorts (zelden);
- koortsstuipen bij kinderen van 6 maanden tot 5 jaar (zelden tot zeer zelden);
- collapsreactie (wegraken met wit wegtrekken en slap worden) (zeer zelden);
- neurologische verschijnselen zoals verlaagde of verhoogde spierspanning, prikkelbaarheid, bewustzijnsdaling,...(zeer zelden);
- tijdelijk verlaagd aantal bloedplaatjes wat problemen met de bloedstolling kan veroorzaken (zeer zelden).

zelden	<1:1000, maar >1:10.000
zeer zelden	<1:10.000

Let wel: Het is van belang dat niet alle klachten, die na een inenting voorkomen, worden toegeschreven aan de inenting. Het kind kan (ernstig) ziek zijn t.g.v. een andere ziekte.

Daarom is het nodig bij ongewone of ernstige reacties of als men zich ongerust maakt, steeds de huisarts te raadplegen.

Mag ik een vaccin krijgen als ik ziek ben?

Bij hoge koorts (meer dan 38,5°C) en/of als je je echt heel zwak voelt, wordt de vaccinatie uitgesteld. Bij lichte koorts (minder dan 38,5°C), een verkoudheid of een beetje diarree mag je zonder probleem ingeënt worden.

Heb je een ernstige of langdurige ziekte, dan zijn sommige vaccinaties sterk aanbevolen, terwijl andere vaccinaties gevaarlijk kunnen zijn. Daarom is het nodig dat je behandelende arts en de arts van het CLB samen afspreken welke vaccinaties je best krijgt en wie ze toedient. Het is dus belangrijk dat de arts van het CLB op de hoogte is van je ziekte.

Mag mijn kind een inenting krijgen als het ziek is?

Bij hoge koorts (meer dan 38,5°C) en/of als uw kind heel zwak is, wordt de vaccinatie uitgesteld. Bij lichte koorts (minder dan 38,5°C), een verkoudheid of een beetje diarree mag uw kind zonder probleem ingeënt worden.

Als uw kind een ernstige of chronische ziekte heeft, dan zijn sommige vaccinaties sterk aanbevolen, terwijl andere vaccinaties gevaarlijk kunnen zijn. Daarom is het nodig dat de behandelende arts en de arts van het CLB samen afspreken welke vaccinaties gegeven worden en wie ze toedient. Het is dus belangrijk dat de arts van het CLB op de hoogte is van de ziekte van uw kind.

Ik heb al mazelen, bof of rodehond gehad. Mag ik het drievoudige mazelen-bof-rodehond-vaccin nog krijgen?

Ja. Het doormaken van één van de drie infecties is geen reden om het vaccin niet te krijgen. Je zal niet heftiger reageren of meer ongemakken hebben omdat je één van de infecties al doormaakte.

Mijn kind heeft al mazelen, bof of rodehond gehad. Mag mijn kind het drievoudige mazelen-bof-rodehond-vaccin nog krijgen?

Ja. Het doormaken van één van de drie infecties is geen reden om het vaccin niet te krijgen. Uw kind zal niet heftiger reageren of meer ongemakken hebben omdat het één van de infecties al doormaakte.

Mag ik ingeënt worden als ik allergisch ben voor een antibioticum?

Sommige vaccins bevatten sporen van een antibioticum dat tijdens de productie van het vaccin wordt gebruikt. Het soort antibioticum dat gebruikt werd staat vermeld op de bijsluiter. De vaccins die je via het CLB kan krijgen, kunnen de antibiotica neomycine, streptomycine en/of polymyxine B bevatten. Als je allergisch bent voor één van deze antibiotica zal je behandelende arts de risico's afwegen tegen de voordelen van de vaccinatie om te beslissen of je het vaccin mag krijgen.

Mag mijn kind ingeënt worden als het allergisch is voor een antibioticum?

Sommige vaccins bevatten sporen van een antibioticum dat tijdens de productie van het vaccin wordt gebruikt. Het soort antibioticum dat gebruikt werd staat vermeld op de bijsluiter. De vaccins die door het CLB gegeven worden, kunnen de antibiotica neomycine, streptomycine en/of polymyxine B bevatten. Als uw kind allergisch is voor één van deze

antibiotica zal de behandelende arts de risico's afwegen tegen de voordelen van de vaccinatie om te beslissen of uw kind het vaccin mag krijgen.

Mag ik vaccins krijgen als ik allergisch ben voor eieren?

Het vaccin tegen mazelen-bof-rodehond bevat sporen van kippeneiwit. De hoeveelheid is veel te klein om een allergische reactie uit te lokken. Je mag het vaccin tegen mazelen-bof-rodehond gerust krijgen, ook al ben je allergisch voor eieren.

Vaccins tegen griep en gele koorts bevatten meer kippeneiwit. Voor die vaccins moet je voorzichtig zijn als je allergisch bent voor eieren. Bespreek dit met je behandelende arts.

Mag mijn kind ingeënt worden als het allergisch is voor eieren?

Het vaccin tegen mazelen-bof-rodehond bevat sporen van kippeneiwit. De hoeveelheid is veel te klein om een allergische reactie uit te lokken. Uw kind mag het vaccin tegen mazelen-bof-rodehond zonder probleem krijgen, ook al is het allergisch voor eieren.

Vaccins tegen griep en gele koorts, bevatten meer kippeneiwit. Bespreek deze vaccinatie daarom met de behandelende arts.

Mag ik een vaccin krijgen als ik zwanger ben?

Ben je zwanger, laat je dan vaccineren tegen kinkhoest en griep. Die vaccinaties beschermen niet alleen jezelf, maar ook je baby, zelfs al vóór de geboorte. De griep- en kinkhoestvaccinatie kunnen veilig toegediend worden tijdens de zwangerschap. Deze vaccinaties beschermen je baby bovendien ook tijdens de eerste maanden na de geboorte. Sommige andere vaccins - zoals tegen mazelen, bof en rubella - worden niet tijdens, maar wel vóór of na de zwangerschap toegediend.

Meer informatie is te lezen op de website van de Vlaamse overheid.

Hoe houdt het CLB vaccinatiegegevens bij?

Vaccinatiegegevens worden sinds 2005 door het CLB ingevuld in Vaccinnet. Vaccinnet is een vaccinatiedatabank voor alle inwoners van Vlaanderen en Brussel met een rijksregisternummer of een BIS-nummer. Iedereen die vaccins toedient, krijgt toegang tot Vaccinnet via een beveiligde website. Zo kan bv. de huisarts in Vaccinnet vinden welke vaccins door het CLB werden toegediend.

Vaccins die vóór 2005 werden toegediend werden genoteerd in het CLB-dossier.

Tegen welke ziekten vaccineert het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB)?

Het Vlaamse [basisvaccinatieschema](#) bevat de vaccinaties die aanbevolen worden voor zuigelingen, kinderen en jongeren. Het basisvaccinatieschema vermeldt ook de leeftijd waarop deze vaccinaties best worden toegediend.

Het CLB dient de vaccins van het Vlaams basisvaccinatieschema gratis toe aan leerlingen in het eerste en het vijfde leerjaar van het lager onderwijs, in het eerste en derde jaar van het secundair onderwijs en aan hun leeftijdsgenoten van het buitengewoon onderwijs.

1ste leerjaar lager onderwijs: vaccin tegen kroep-klem-kinkhoest-kinderverlamming

5de leerjaar lager onderwijs: vaccin tegen mazelen-bof-rodehond

1ste leerjaar secundair onderwijs: voor meisjes vaccin tegen baarmoederhalskanker

3de leerjaar secundair onderwijs: vaccin tegen kroep-klem-kinkhoest

Leerlingen die in het verleden vaccins gemist hebben, kunnen bij het CLB nog sommige van de gemiste vaccins krijgen.

Waarom vaccineren tegen polio(-myelitis) (kinderverlamming)?

Polio, ook bekend als kinderverlamming, veroorzaakt verlamming en soms zelfs overlijden. België kende in de jaren '50 van de vorige eeuw drie besmettingsgolven met telkens ongeveer 1000 personen met een spierverlamming. Dankzij de vaccinatie is polio in ons land uitgeroeid. In 2002 werd de Europese regio door de WGO (wereldgezondheidsorganisatie) poliovrij verklaard. De vaccinatie blijft wel noodzakelijk omdat polio in andere landen nog niet volledig is uitgeroeid en poliovirussen uit het buitenland kunnen ingevoerd worden.

De vaccinatie tegen polio is de enige die in België wettelijk verplicht is voor jonge kinderen.

Waarom vaccineren tegen difterie (kroep)?

Difterie (kroep) is een ernstige keelontsteking. De ziekte kan verstikking veroorzaken en het hart en het zenuwstelsel aantasten.

Tussen 1950 en 1959 noteerde men in België 7412 gevallen van difterie waarvan 370 dodelijke. Dankzij de vaccinatie is sinds 1980 maar 1 geval gemeld in België. Als gevolg van onzorgvuldige vaccinatie kregen de landen van de voormalige Sovjet-Unie in 1990 te maken met een difterie-epidemie met meer dan 6000 gevallen. Deze epidemie heeft het belang van de vaccinatie nogmaals bevestigd.

Na de basisvaccinatie op kinderleeftijd, zijn herhalingsinentingingen om de 10 jaar nodig om de bescherming te behouden.

Waarom vaccineren tegen tetanus (klem)?

De tetanusbacterie kan zich alleen voortplanten in een omgeving waar weinig of geen zuurstof aanwezig is, zoals in diepe of vuile wonden. Tetanus kan leiden tot krampaanvallen die zich over alle spieren kunnen uitbreiden. Dit kan de ademhaling blokkeren. Tetanus is zeer pijnlijk en vaak dodelijk.

Vaccineren tegen tetanus is de enige maatregel die kan genomen worden om de ziekte te voorkomen.

Dankzij de vaccinatie en een goede wondverzorging is tetanus in ons land zeldzaam geworden. Na de basisvaccinatie op kinderleeftijd, zijn herhalingsinentingingen om de 10 jaar nodig om de bescherming te behouden.

Waarom vaccineren tegen pertussis (kinkhoest)?

Kinkhoest is een zeer besmettelijke ziekte. De ziekte begint als een verkoudheid met hoest, een loopneus en soms wat koorts. Daarna volgen de hevige hoestbuien met gierende inademing en ophoesten van taai slijm. De hoestbuien kunnen weken tot maanden aanhouden en zijn zeer uitputtend. Door het langdurig en hevig hoesten kunnen de longen blijvende schade oplopen. Hoe jonger het kind, hoe ernstiger de verwickelingen met mogelijke blijvende hersenschade en overlijden.

Om kinderen van bij de start te beschermen, wordt de mama tussen week 24 en 32 van de zwangerschap gevaccineerd. Zo maakt de mama antistoffen aan die via de navelstreng aan de baby worden doorgegeven. Nadien start de vaccinatie van de baby op de leeftijd van 8 weken. Als alle gezinsleden vóór de geboorte van de baby goed gevaccineerd zijn tegen kinkhoest, is er minder kans dat de baby de ziekte krijgt zolang hij zelf nog niet volledig beschermd wordt door vaccinatie.

Deze korte [film](#) toont een jongen met kinkhoest. (bron: www.cdc.gov)

Waarom vaccineren tegen Haemophilus influenzae type b (Hib)-ziekten?

Voor de start van de vaccinatie was Hib één van de belangrijkste oorzaken van hersenvliesontsteking bij kinderen jonger dan 5 jaar. Sinds het vaccin ingevoerd is, komen er veel minder infecties voor.

In Vlaanderen werden in 2011 nog maar 4 gevallen van besmetting met Hib gemeld.

Waarom vaccineren tegen hepatitis B?

Hepatitis B is een ernstige infectie van de lever, veroorzaakt door het hepatitis B virus (HBV). Hepatitis B wordt via seksueel contact en via bloed overgedragen. Dit kan langs kleine wondjes, krabletsels, beten, gezamenlijk gebruik van scheergerief of tandenborstel,...

Bloedtransfusies houden in België geen risico in voor besmetting, omdat alle bloeddonoren op hepatitis B worden getest. Besmette moeders lopen een grote kans om het virus tijdens de geboorte aan hun baby over te dragen.

In het begin van de ziekte lijkt het of men te maken heeft met een griep met koorts, braken, spier- of gewrichtspijn en vermoeidheid. De besmetting kan zelfs helemaal onopgemerkt verlopen. Geelzucht komt maar voor bij één op drie besmettingen.

Bij zowat 10% van de zieken wordt de besmetting chronisch, wat betekent dat zij levenslang drager blijven van het virus. Deze mensen blijven besmettelijk en kunnen een chronische leverontsteking ontwikkelen. Een deel daarvan krijgt uiteindelijk leverkanker.

De meest zekere en doeltreffende bescherming tegen hepatitis B is de vaccinatie.

Waarom vaccineren tegen mazelen?

Kinderen kunnen behoorlijk ziek zijn van mazelen met zeer hoge koorts en huiduitslag. Maar veel ernstiger zijn de verwickelingen, zoals longontsteking en hersenbeschadiging. Vaccinatie is de enige mogelijkheid om tegen mazelen te beschermen. Het vaccin wordt in Vlaanderen

aanbevolen op de leeftijd van 12 maanden en aan kinderen in het vijfde leerjaar en hun leeftijdsgenoten van het buitengewoon onderwijs.

In ontwikkelingslanden sterven elk jaar meer dan 300.000 kinderen aan mazelen. Sinds in België wordt ingeënt tegen mazelen is het aantal sterfgevallen en zieken spectaculair gedaald. Binnen groepen mensen die ervoor kiezen zich niet te laten vaccineren, breken van tijd tot tijd nog mazelenepidemieën uit. Ook kinderen die het vaccin om medische redenen niet mogen krijgen, lopen dan gevaar om besmet te worden. In 2011 woedde een mazelenepidemie in België en andere Europese landen. Een [filmpje](#) (Duits gesproken, ondertiteld in het Engels) toont de verspreiding en laat de ernstige gevolgen zien. (bron: ecpcp.eu)

Waarom vaccineren tegen bof?

Bof (dikoor) is een ziekte van de speekselklieren. Bof kan ook hersen(vlies)ontsteking veroorzaken, met soms blijvende (eenzijdige) doofheid tot gevolg. Bij volwassen mannen kan bof tot een ontsteking van de teelballen leiden met soms een verminderde vruchtbaarheid tot gevolg. Ontsteking van de eierstokken, de alvleesklier (pancreas), de schildklier en de grote gewrichten (schouders, knieën, heupen,..) zijn meer zeldzame verwickelingen.

Sinds april 2012 kent Vlaanderen een bofepidemie. In deze epidemie komt bof ook voor bij een deel van de gevaccineerden. Zij zijn weliswaar minder ziek en genezen sneller dan personen die niet gevaccineerd werden. Vaccinatie blijft de enige mogelijkheid om tegen bof te beschermen. Het vaccin wordt in Vlaanderen aanbevolen op de leeftijd van 12 maanden en aan kinderen in het vijfde leerjaar en hun leeftijdsgenoten van het buitengewoon onderwijs.

Waarom vaccineren tegen rubella (rodehond)?

Kinderen die rodehond doormaken zijn doorgaans niet ernstig ziek. Ze lijken een verkoudheid te hebben met wat koorts, hebben last van gezwollen klieren in de hals en een typische roze uitslag. Maar bij een zwangere vrouw kan rubella ernstige schade aanbrengen aan de vrucht. Vaak leidt een besmetting met rubella tijdens de zwangerschap tot een miskraam of doodgeboorte. Als de baby wel levend wordt geboren, is er een grote kans op zeer ernstige afwijkingen aan het gehoor, de ogen en het hart. Ook een ernstige mentale achterstand kan het gevolg zijn. Behandeling is niet mogelijk.

Vaccinatie is de enige mogelijkheid om tegen rubella te beschermen. Het vaccin wordt in Vlaanderen aanbevolen op de leeftijd van 12 maanden en aan kinderen in het vijfde leerjaar en hun leeftijdsgenoten van het buitengewoon onderwijs.

Waarom vaccineren tegen meningokokken C?

Meningokokken C is een ziektekiem die een kwalijk soort hersenvliesontsteking en ook bloedvergiftiging kan veroorzaken. Soms leidt de ziekte tot overlijden, maar ook doofheid, leer- of gedragsproblemen kunnen het gevolg zijn.

Het vaccin tegen meningokokken C beschermt ons hiertegen. In Vlaanderen wordt dit vaccin gegeven aan kinderen van 15 maanden oud.

Waarom vaccineren tegen HPV (baarmoederhalskanker)?

HPV (humaan papillomavirus) is een virus dat veel voorkomt en waarvan er meer dan 100 types bestaan. Een klein aantal types kan bij meisjes en vrouwen op lange termijn baarmoederhalskanker veroorzaken. Het virus wordt via seksueel contact verspreid. Gelukkig verdwijnen de infecties meestal vanzelf. Twee types HPV (type 16 en 18) veroorzaken echter ongeveer 70 % van alle gevallen van baarmoederhalskanker. Daartegen is vaccinatie mogelijk.

Vaccinatie is vooral doeltreffend vooraleer meisjes of vrouwen met het virus in aanraking komen. Aangezien besmetting mogelijk is door seksueel contact, wordt vaccinatie best vroeg genoeg gestart. Volledige vaccinatie bestaat uit 2 inentingen in de bovenarm in de loop van een schooljaar. In Vlaanderen is dit vaccin gratis ter beschikking voor meisjes van het 1^e secundair of hun leeftijdsgenoten van het buitengewoon onderwijs.

Omdat het vaccin niet tegen alle types HPV beschermt, mag men andere voorzorgsmaatregelen niet uit het oog verliezen. Zo blijft het belangrijk dat vrouwen vanaf de leeftijd van 25 jaar een uitstrijkje laten nemen door hun arts. Ook veilig vrijen is erg belangrijk als bescherming tegen HPV en andere seksueel overdraagbare infecties. Een condoom gebruiken biedt evenwel geen waterdichte garantie tegen HPV-besmetting.